



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

កូនស្លៀមកៅ ស្តីពី

**បច្ចេកទេសដាំដំណាំក្រូចផ្តូង
ដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ**

Climate Resilience Pomelo Growing Technique



រៀបចំដោយ កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (ASPIRE)
ឧបត្ថម្ភដោយ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងមូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍកសិកម្ម (IFAD)

រាជធានីភ្នំពេញ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៨



អន្តរកថា

ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការផ្ទេរនូវចំណេះដឹងបច្ចេកវិទ្យា និង នវានុវត្តន៍ថ្មីៗ ដែលធន់ នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ការផ្សព្វផ្សាយនេះរួមចំណែកក្នុងការ ដោះស្រាយ គ្រោះធម្មជាតិ និងបញ្ហានានា ដល់កសិករ និងសហគមន៍កសិកម្ម សំដៅជំរុញការ បង្កើនផលិតភាព គុណភាព សុវត្ថិភាពផលិតផលកសិកម្ម និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយ កសិកម្មកម្ពុជានាឆ្នាំ២០១៥ បានបង្ហាញថា កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយត្រូវបញ្ជ្រាបបញ្ជាដែលពាក់ព័ន្ធនៅ នឹងធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន ក៏ដូចជាបញ្ហាសុខភាព ទៅក្នុងឯកសារសម្ភារនិងសារ ផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម តាមរយៈការចែករំលែកចំណេះដឹងអំពី ការអនុវត្តល្អលើការគ្រប់គ្រងទីជម្រាល ការគ្រប់គ្រងនិងនិងការអភិរក្សដី និងទឹក និងក្សេត្រ-រុក្ខកម្ម បង្កើនផលិតភាព ពពិតភារូបនីយកម្ម និងពាណិជ្ជបនីយកម្មកសិកម្ម ដោយបង្កើនការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មដល់ កសិករ ការស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសកសិកម្ម សំដៅបង្កើនទិន្នផលដំណាំ សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ ក្នុងបរិបទតម្រូវការទីផ្សារ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (ASPIRE) បានរៀបចំ “ឯកសារបច្ចេកទេស ស្តីពីបច្ចេកទេសដាំដំណាំក្រូចថ្លុង ដែលធន់ទៅនឹងការ ប្រែប្រួលអាកាសធាតុ “ នេះឡើង ដោយបានពិភាក្សាជាមួយអ្នកបច្ចេកទេស អ្នកឯកទេស និង អង្គការជំនាញបច្ចេកទេសនានា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទសូមដាក់ចេញនូវ ឯកសារបច្ចេកទេស ស្តីពី វិធីសាស្ត្រដាំដំណាំក្រូចថ្លុង ដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលជាឯកសារគ្រឹះសម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្ត រាជធានី ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិទៅមូលដ្ឋាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់យកទៅអនុវត្តក្នុង ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា និងវិធីសាស្ត្រ កាត់បន្ថយហានិភ័យ នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដល់កសិករ និងអ្នកផលិតទទួលបាន គុណភាពខ្ពស់ និងបង្កើនប្រាក់ចំណូល។

ថ្ងៃ ពុធ ៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ច.ស.វ. ២៥៦២

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៨

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម 

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម	1
១ អត្ថប្រយោជន៍នៃដំណាំក្រូចច្នុង	1
២. ការជ្រើសរើសពូជក្រូចច្នុង	1
៣. ការជ្រើសរើសដើម.....	2
៤. ការរៀបចំដី និងការដាំដុះ.....	2
៥. ការថែទាំ.....	3
៦. ការគ្រប់គ្រងជំងឺជាតិដី.....	4
៧. ការគ្រប់គ្រងទឹក	4
៨. បច្ចេកទេសប្រមូលផល និង ការគ្រប់គ្រងក្រោយពេលប្រមូលផល.....	6
៩. ប្រតិទិនដាំដុះ និងទីផ្សារដំណាំក្រូចច្នុង.....	6
១០. បច្ចេកទេសក្រោយពេលប្រមូលផល.....	7
១១. ផែនការអាជីវកម្មអាស្រ័យលើធនធានដែលមានស្រាប់	8
១២. វិភាគសេដ្ឋកិច្ច	9

សេចក្តីផ្តើម

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមានផលប៉ះពាល់ដល់ផលិតកម្មដំណាំក្រូចថ្លុង ដូចជាធ្វើឲ្យ ទិន្នផលថយចុះ ផ្លែមានទំហំតូច និងអាចធ្វើឲ្យការចេញផ្កាថយចុះ និងក្រូចមិនសូវមានទឹកដម ។ បញ្ហាទាំងអស់នេះធ្វើឲ្យកសិករដែលដំណាំក្រូចថ្លុង ជួបបញ្ហាប្រាក់ចំណូលថយចុះ។ ការយល់ដឹង ពីបច្ចេកទេសដែលធន់ទ្រាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ អាចជួយកសិករកាត់បន្ថយការខាតបង់ ទាំងអស់នេះបាន។

១ អត្ថប្រយោជន៍នៃដំណាំក្រូចថ្លុង

ក្រូចថ្លុងគឺជាដំណាំឈើហូបផ្លែម្យ៉ាង ដែលប្រជាជនសិករយើងនិយមធ្វើការដាំដុះណាស់ មិនតែប៉ុណ្ណោះ វាជាប្រភេទរុក្ខជាតិដែលមានសម្បុរសារធាតុចិញ្ចឹមមច្រើនដែលអាចជួយដល់ សុខភាពមនុស្សយើងបានច្រើន។



ក្រូចថ្លុង

២. ការជ្រើសរើសពូជក្រូចថ្លុង

- យកពូជក្រូចថ្លុងណាដែលធន់ទ្រាំនឹងអាកាសធាតុ សត្វល្អិតជម្ងឺ
- ពូជក្រូចថ្លុងដែលប្រជាជនសិករយើងនិយមធ្វើការដាំដុះ
- ជាពូជក្រូចថ្លុងដែលផ្តល់ផលលឿន និងពេញនិយមសម្រាប់ទីផ្សារបច្ចុប្បន្ន។

៣. ការជ្រើសរើសដើម

- យកដើមត្រង់ល្អហើយថ្លោស ធន់នឹងជម្ងឺ សត្វល្អិត
- ដើមធន់ទ្រាំទៅនឹងអាកាសធាតុប្រែប្រួល ផ្តល់ផលបានលឿន ។



ដើមត្រួចថ្លុងដែលល្អ

៤. ការរៀបចំដី និងការដាំដុះ

- គួររាស់ដី ២ទៅ៣សារ រាស់ដីឲ្យស្មើរាស់យក ស្មៅចេញឲ្យស្អាតពីក្នុងដីចំការដែលត្រូវដាំ
- ទុកដីហាលចោល ៥ថ្ងៃមុនពេលដាំ
- ដាំចន្លោះ ពីគុម្ពមួយទៅ គុម្ពមួយ ៥ម៉ែត្រ x ៥ម៉ែត្រ
- កាប់រណ្តៅជម្រៅ និងទំហំរណ្តៅ០.៥តីក x ០.៥តីក
- ជីកំប៉ុស្តិ៍ ច្របល់ដីនៅក្នុងបាតរណ្តៅឲ្យសព្វល្អ រួចដាំវាជួយបង្កើនជីជាតិដី ធ្វើឲ្យដីធូរ បង្កើនសត្វល្អិតមានប្រយោជន៍ក្នុងដី ជម្រុញការលូតលាស់រុក្ខជាតិកាត់បន្ថយសត្វល្អិតចង្រៃ



ការកាប់រណ្តៅ

- យកចំបើង ឬស្លឹកឈើងាប់ៗ គ្រប់ពីលើគល់ត្រូចថ្លុងដើម្បីរក្សាសំណើមដីបានល្អសម្រាប់បន្ស៊ាំទៅនឹងភាពរាំងស្ងួត ដែលជាឥទ្ធិពលនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។



ការដាក់ជីកំប៉ុស្ត



កូនត្រូចថ្លុង

៥. ការថែទាំ

- ក្រោយពីដាំត្រូចថ្លុងបាន ២-៣ខែ ត្រូវបោចសម្អាតស្មៅ
- ដាក់ជីបំប៉ន រៀងរាល់៣ខែម្តង ប្រើជី ១៥-១៥-១៥ និងជី១៦-១៦-១៦
- ប្រើជីគីមី ក្នុង១គុម្ភ៥០ក្រាម ដាក់ជុំវិញគល់ គំលាត១តឹក ពីគល់ត្រូចថ្លុង

- លុបដីពីលើ យកស្លឹកឈើងាប់ៗ ឬរុក្ខជាតិស្រស់ៗមកគ្របពីលើគល់ដើម្បីរក្សាសំណើមដីបានល្អសម្រាប់បន្សាំទៅនឹងភាពរាំងស្ងួត ដែលជាឥទ្ធិពលនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

៦. ការគ្រប់គ្រងដីជាតិដី

ដើម្បីជួយបង្កើនដីជាតិដី ធ្វើឲ្យដីធូររលាយសត្វល្អិត មានប្រយោជន៍ក្នុងដីជម្រុញការលូតលាស់រុក្ខជាតិកាត់បន្ថយសត្វល្អិតចង្រៃ និងជម្ងឺដំណាំនិងរក្សាសំណើមដីបានល្អ សម្រាប់បន្សាំទៅនឹងភាពរាំងស្ងួតដែលជាឥទ្ធិពលនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុយើងគួរតែ៖



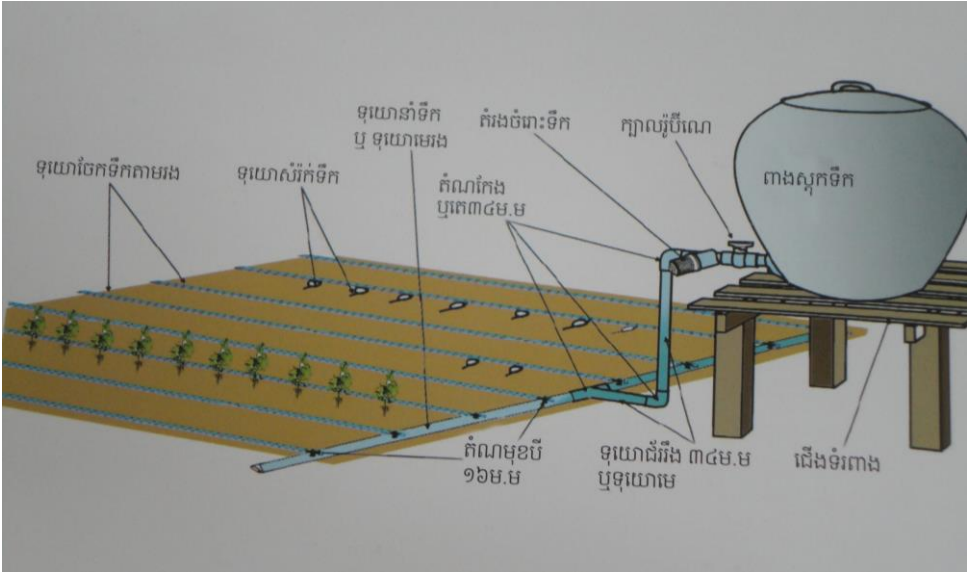
ប្រើសារធាតុសរីរាង្គគ្របដី

- ដាំដំណាំគម្របដីដូចជាពូកសណែ្តក ដែលមិនប៉ះពាល់ឬសរបស់ក្រូចថ្លុង
- យកសារសរីរាង្គពុកផុយយកគ្របគល់ក្រូចថ្លុងដើម្បីរក្សាសំណើមដែលធន់នឹងការរាំងស្ងួត
- ធ្វើស្មៅជាប្រចាំកុំឲ្យមានការប៉ះទង្គិចឬសរបស់ក្រូចថ្លុង និងទុកស្មៅ និងស្លឹកក្រូចដែលជ្រុះនៅក្បែរគល់
- ដាក់ជីកំប៉ុស្តិ៍ ជីអាចមីជន្លួន កំទេចកំទីស្លឹករុក្ខជាតិពុកផុយ។

៧. ការគ្រប់គ្រងទឹក

- **ប្រព័ន្ធដំណាក់ទឹក (ទ្រីប) :**
 - វិធីស្រោចស្រពមានប្រសិទ្ធភាព និងសន្សំសំចៃទឹក
 - ការបន្តក់ទឹកឲ្យស្រក់តក់ៗ និងទៀងទាត់ដល់ដីផ្ទាល់តាមបណ្តាញបំពង់ទឹកនិងទុយោ
 - ទឹកដែលមានក្នុងពាង ឬផុងចេញស្មើគ្នាចូលដល់ ឬសនៃរុក្ខជាតិ
 - ធ្វើឲ្យមានសំណើមល្អបំផុតជុំវិញឬសនៃរុក្ខជាតិ និងកាត់បន្ថយរំហួត និងការហូរចេញក្រៅ។

- **ការដាំដំណាំត្រូវស្រោចស្រពទឹក:** ជួយបង្កើនសមត្ថភាពទប់ទឹកក្នុងដី កាត់បន្ថយការបាត់បង់ទឹកដោយសាររំហូត ជួយឲ្យដីជក់ទឹកបានល្អ និងកាត់បន្ថយការហូរច្រោះ (សម្រាប់ដីជម្រាល)
- **បន្ថែមពីសរីរាង្គ:** ស្លឹកឈើ កាកសំណល់ផ្ទះបាយ ចំបើង កាកសំណល់សត្វ ជួយឲ្យដីសម្បូរជាតិមមោក ជក់ទឹកបានល្អ
- **ក្រាលសារធាតុសរីរាង្គ:** ចំបើង គល់ជ្រូក និងស្លឹករុក្ខជាតិពុកផុយលើបរិវេណគល់ដំណាំជួយកាត់បន្ថយរំហូតជាតិទឹកដែលបណ្តាលមកពីខ្យល់ និងពន្លឺព្រះអាទិត្យ ជួយការពារទឹកទុកបានល្អ
- **ដាំដំណាំចម្រុះ:** ប្រព័ន្ធឫសជួយការពារទម្រង់ដី និងរក្សាសមត្ថភាពជក់ទឹកក្នុងដីបានល្អ ជួយគ្របដី កាត់បន្ថយរំហូតទឹក ក្នុងបរិយាកាស និងការពារដីមិនឲ្យហាប់
- **ការស្តុកទឹកទុក:** យើងអាចដឹកជាប្រឡាយ នៅតាមបណ្តោយរងនិងជាស្រះស្តុកទឹកជាទ្រង់ទ្រាយតូច និងជាទ្រង់ទ្រាយធំ ដើម្បីប្រើប្រាស់សម្រាប់ស្រែចម្រុះដំណាំគ្រូច កាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ជាពិសេសនៅរដូវប្រាំង ឬរាំងស្ងួត និងរក្សាសំណើមដី និងដើម្បីបន្សំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។



រូបភាពប្រព័ន្ធដំណាក់ទឹក (ទ្រីប)



រូបភាពឧបករណ៍ ប្រព័ន្ធផ្តល់ទឹក

៨. បច្ចេកទេសប្រមូលផល និង ការគ្រប់គ្រងក្រោយពេលប្រមូលផល

- ការប្រមូលផលក្រោយការដាំដុះ ១៨-២០ខែ
- ទុកដាក់ក្រូច នៅកន្លែងម្លប់ មិនធ្វើឲ្យក្រូចថ្លុងខូចសោភ័ណភាពនិងរសជាតិផ្លែវា។



ការប្រមូលផលបាន

៩. ប្រតិទិនដាំដុះ និងទីផ្សារដំណាំក្រូចដូង

- ក្រូចអាចប្រមូលផល ២ដងក្នុង ១ឆ្នាំ ចន្លោះ ខែមីនា ដល់ខែមេសា

- ប្រមូលផលបាន ៣០% នៃដើម និងចំការ ពីខែ១១ រហូតដល់ខែ២ក្រច ចាប់ផ្តើម ខ្យត់មិនសូវសម្បូរមានតម្លៃថ្លៃ
- ពីខែ៧ ដល់ខែ១០ រៀងរាល់ឆ្នាំក្រចសម្បូរ តម្លៃថោក។

ល.រ	សកម្មភាព	ប្រតិទិនដាំដុះ											
		មករា	កុម្ភៈ	មីនា	មេសា	ឧសភា	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	ធ្នូ
I-	ផលិតកម្ម												
១	ការដាំដុះ												
២	ការស្រោចស្រព												
៣	ការជម្រះស្មៅ												
៤	ការដាក់ដី												
៥	ការប្រមូលផល												
II-	ការប្រមូលផល												
១	តម្លៃក្រចចុះថោក												
២	ក្រចលក់បានតម្លៃថ្លៃ												

១០. បច្ចេកទេសគ្រោយពេលប្រមូលផល

ក.ប្រមូលផល

- ចំការក្រចថ្លុងដែលដាំដោយកូន អាចចាប់ផ្តើមប្រមូលផលពេលដើម អាយុបាន ប្រមាណ ៣ ទៅ៤ឆ្នាំបន្ទាប់ពីពេលដាំ
- ផ្លែក្រចទុំ នៅពេល សម្បូរផ្លែប្រៃពណ៌បៃតង មកបៃតងភ្លឺរលោង ឬ លឿងទុំ ឬលឿង
- ក្រចថ្លុងអាចរក្សាទុកបានក្នុងចន្លោះ ២០ថ្ងៃប្រសិនសីតុណ្ហភាពសមស្រប ២៧ អង្សាសេ
- ក្រចថ្លុងមធ្យម ផ្តល់ទិន្នផល២០ទៅ៣០ តោនក្នុងមួយហិកតាឬមានផ្លែពី ៣៦០-៤០០ក្នុងមួយដើម

- ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ក្រូចទៅតាមទំហំ សម្បុរ និងស្លាកសញ្ញានៃផលិតផលដើម្បីតម្រូវ ទីផ្សារអតិថិជន និងតម្លៃ។

១១. ផែនការអាជីវកម្មស្របលើធនធានដែលមានស្រាប់

កសិករដែលមានបំណងចង់ដាំ និងវិនិយោគដំណាំក្រូចថ្លុង គួររៀបចំផែនការអាជីវកម្ម នេះឲ្យបានច្បាស់លាស់សិន មុននឹងសម្រេចចិត្តដាំដុះដូចជា ១) កត្តាទីផ្សារ (អ្នកទិញ) និងអ្នក ប្រកួតប្រជែង (២) បច្ចេកទេសការដាំដុះ (៣) ថវិកាវិនិយោគ ពីដាំដល់ការប្រមូលផលលើក ដំបូង (៤) កត្តាប្រឈមផ្សេងៗ (៥) ផែនការបន្ទាប់។

តារាងផែនការអាជីវកម្មដំណាំក្រូចថ្លុង

កាលបរិច្ឆេទចាប់ផ្តើមអាជីវកម្ម:.....

រាយមុខទំនិញ	ឯកតា	ចំនួន	តម្លៃ១ឯកតា (រៀល)	តម្លៃសរុប (រៀល)
ដំណាំក្រូចថ្លុង	រៀល/ដ			
ការរៀបចំដីដោយត្រាក់ទ័រ	រៀល/ថ			
កាត់ដើម	នាក់/ថ			
ដាំ	នាក់/ថ			
ជីកំប៉ុស្ត	គក្រ			
ពលកម្មដាក់ដី	នាក់/ថ			
ពលកម្មសម្អាតស្មៅ	នាក់/ថ			
ប្រមូលផល	នាក់/ថ			
ជីកជញ្ជូន	ឡាន			

១២. វិភាគសេដ្ឋកិច្ច

តារាងចំណូលចំណាយ ក្នុងផលិតកម្មដំណាំក្រូចច្នុង

រាយមុខទំនិញ	ឯកតា	ចំនួន	តម្លៃ១ឯកតា (រៀល)	តម្លៃសរុប (រៀល)
១.ចំណាយក្នុងផលិតកម្ម				
ដំណាំក្រូចច្នុង	រៀល/ដ			
ការរៀបចំដីដោយត្រាក់ទ័រ	រៀល/ថ			
ដាំ	នាក់/ថ			
ដឹកប៉ុស្ត	គក្រ			
ពលកម្មដាក់ដី	នាក់/ថ			
ពលកម្មសម្អាតស្មៅ	នាក់/ថ			
ប្រមូលផល	នាក់/ថ			
ដឹកជញ្ជូន	ឡាន			
បរិមាណផល	នាក់/ថ			
សរុបចំណូលពីផលិតកម្ម				
សរុបប្រាក់ចំណេញ= ចំណូលផលិតកម្ម - ចំណាយផលិតកម្ម				

រៀបរៀង និងបោះពុម្ពលើកទី ១ ឆ្នាំ ២០១៨ ដោយ

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

ក្រោមមូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍកសិកម្ម (IFAD) និងឧបត្ថម្ភពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
អាស័យដ្ឋាន # ២០០ផ្លូវ នរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា
(ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ)

លេខទូរស័ព្ទ ០២៣ ២២ ១១ ២០

គេហទំព័រ <http://www.khmeragri.info/wordpress>

គេហទំព័រ www.ASPIRE.ORG

